

Program wychowawczo - profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza
w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rajgrodzie

Rok Szkolny

2024-2025

Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986);
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 i 854);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z 2018 r. poz. 1679, z 2021 r. poz. 1533, z 2022 r. poz. 609 i 1717, z 2023 r. poz. 312 i 1759 oraz z 2024 r. poz. 996);
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151);
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1162);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1594)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1449);

- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1490)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r., poz. 1643);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1798);
- Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz.U. z 2019 r. poz. 1078);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1610);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (t. j.: Dz.U. z 2023 r., poz. 2094)
- Rozporządzenie MEiN z 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. po. 1367) – zmiana w zakresie § 13 (dot. modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego).

Ponadto wykorzystano:

- Statut Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Rajgrodzie;
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025:

1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
7. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Rajgrodzie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Jest dokumentem spójnym z programami nauczania, szkolnym systemem oceniania, a także kreuje kształtowanie postaw uczniów. Jest tworzony z udziałem uczniów, rodziców i nauczycieli, jest osadzony w tradycji szkoły i lokalnej społeczności i uwzględnia wartości ważne dla społeczności szkolnej. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej oraz profilaktycznej skierowane do dyrekcji szkoły, pedagoga szkolnego, wychowawców

klas, nauczycieli, Samorządu Uczniowskiego, pracowników administracyjnych i obsługi szkoły, oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły, przy współudziale rodziców i z uwzględnieniem ich oczekiwań edukacyjno-wychowawczych.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program ma charakter planowy i usystematyzowany. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej.

Realizacja założeń programu wpływa na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych i działań profilaktycznych skierowanych do uczniów szkoły, przyczynia się do stworzenia w naszej szkole atmosfery wzajemnej życzliwości i tolerancji oraz jest podstawą do stworzenia jednolitego frontu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły, Rodziny i Środowiska.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),

- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców),
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyników testów wewnątrzszkolnych, wyników olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariatu, samorządności itp.)
- identyfikację środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (infrastruktura sportowa, pracownie, sala gimnastyczna), zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Misja szkoły

Misja Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Rajgrodzie:

- motywuje uczniów do zdobywania i poszerzania wiedzy oraz rozwijania zainteresowań;
- wychowuje w poszanowaniu wartości patriotycznych i etycznych;
- propaguje zdrowy styl życia i troskę o środowisko;
- edukuje uczniów do bezpiecznych zachowań w życiu codziennym;
- profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów.

Wizja szkoły

W naszej szkole dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest członkiem społeczności ludzkiej. Uczymy kochać, szanować i żyć zgodnie z kulturą i tradycją narodu polskiego. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie. Szkoła stwarza uczniom optymalne warunki do wszechstronnego rozwoju. Zapewnia dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb dziecka. Kadre szkoły tworzy zespół wykwalifikowanych nauczycieli, którzy chętnie doskonalą się i doskonalą swoje umiejętności. Szkoła przygotowuje do pełnienia ról społecznych poprzez naukę patriotyzmu oraz kształtowanie postaw ekologicznych. Szkoła jest ośrodkiem kulturotwórczym na terenie swojego obwodu.

Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest, aby uczeń kończący Szkołę Podstawową im. Henryka Sienkiewicza w Rajgrodzie:

- był przygotowany do podjęcia kształcenia na wyższym etapie edukacyjnym;
- umiał wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce;

- respektował normy społeczne i prezentuje właściwe postawy moralne; znał zasady kulturalnego zachowania i respektuje je;
- był wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka, zna i przestrzega praw swoich i innych osób; miał szacunek dla pracy;
- respektował przyjęte w społeczeństwie normy postępowania; znał podstawy prawne i potrafi z nich korzystać w odpowiednich sytuacjach;
- znał historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły;
- posiadał ukształtowaną świadomość narodową, przejawia postawę patriotyczną, znał symbole narodowe i wiedział, jak się wobec nich zachowywać, znał ważniejsze informacje na temat życia patrona szkoły;
- przejawiał postawy proekologiczne, był wrażliwy na piękno przyrody; dbał o środowisko i klimat; prezentował aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne;
- znał zasady bezpiecznego korzystania z Internetu;
- korzystał z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne;
- miał krytyczne podejście do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych;
- przeciwdziałał przejawom agresji i przemocy;
- był odpowiedzialny, umiał rozwiązywać problemy, dokonywał samooceny;
- przestrzegał zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi;
- rozumiał związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanował potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy;
- był odporny na niepowodzenia;
- integrował się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonował w zespole.

Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności; kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych; kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia; rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;

- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 8) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów-cudzoziemców;
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz sztuce narodowej;
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;

- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży;
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe);
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów;
- 9) doskonalenia kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałania chorobom zakaźnym;

- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) udostępnienie informacji o ofercie specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie);
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz procedurach bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów.
- 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców i opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego;
- 7) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia, przestrzegania zasad bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;

- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły;
- 5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych;
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

W roku szkolnym 2024/2025 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- ułatwienie adaptacji uczniów do nowych warunków,
- kreowanie atmosfery sprzyjającej integracji i budowaniu relacji rówieśniczych,
- zwiększenie kompetencji uczniów w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem,
- integracji kulturowej uczniów ukraińskich i polskich,
- kształtowaniu postawy szacunku wobec innej narodowości.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,

- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (papierosów, alkoholu i narkotyków),
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego.
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- opracowuje i zatwierdza Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów, a także depresją,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- kształtują u uczniów postawy prospołeczne, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjającego aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- potrafią rozpoznawać wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmować szkolną interwencję profilaktyczną
- doskonali umiejętności w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- rozwijają własne kompetencje wychowawcze,
- poszerzają wiedzę na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- doskonali własne kompetencje w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych, zaburzeń zdrowia psychicznego oraz chorób zakaźnych,
- wspierają uczniów-cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,

- rozwijają własne umiejętności metodyczne w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych,
- doskonalą własne kompetencje do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb.

4. Wychowawcy klas:

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz z sytuacji kryzysowej uczniów,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- są członkami Zespołu Wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,

- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- podejmują działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną, w celu przeciwdziałania uzależnieniom, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy, we współpracy z przedstawicielami inspektorów sanitarnych, Policją lub innymi podmiotami, posiadającymi doświadczenie w prowadzeniu takich działań,
- wspierają uczniów-cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli.

5. Pedagog szkolny, psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom indywidualną pomoc psychologiczną,
- otacza opieką dzieci z wszelkimi problemami,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- przeprowadza pedagogizację rodziców,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,

- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
  - rekomendowaniu dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
  - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
  - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
  - określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia,

- współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
  - rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
  - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
  - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
  - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły lub placówki w zakresie wymienionych wyżej zadań.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- aktywnie uczestniczą w integracji zespołu klasowego,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,

- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rozwijają własne kompetencje wychowawcze,
- poszerzają wiedzę na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- zdobywają aktualne informacje na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły,
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

9. Współpraca z instytucjami:

- Władze lokalne,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie,
- OPS w Rajgrodzie,
- Zespół Interdyscyplinarny przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Rajgrodzie- udział pedagoga szkolnego w pracach zespołu,
- Komenda Powiatowa Policji w Grajewie,
- Sąd Rejonowy w Grajewie Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Komenda Powiatowa Straży Pożarnej i Ochotnicza Straż Pożarna,
- Instytucje wspierające edukację ekologiczną (Biebrzański Park Narodowy),
- Biblioteka samorządowa,
- Parafia Rajgród,
- Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Grajewie,
- Centrum Profilaktyki „Droga” z Białegostoku,
- NZOZ „Medicus”,
- ODN w Łomży, Suwałkach i in.,
- Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Łomży i in.

Zadania Szkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

1. Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych.
2. Poznawanie przez młodzież własnej osobowości w określaniu przydatności zawodowej.
3. Kształtowanie świadomych decyzji w wyborze zawodu i szkoły.
4. Aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych.

5. Inspirowanie młodzieży do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach średnich.
6. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, przełamywanie barier środowiskowych (miasto-wieś) oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych.
7. Poznawanie rynku pracy oraz zjawisk reorientacji, mobilności zawodowej i bezrobocia.
8. Aktywizowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka dotyczący wyboru zawodu i właściwej szkoły średniej.
9. Włączanie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.
10. Prowadzenie diagnozy środowiska szkół średnich (ranking) i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy.

Diagnoza zagrożeń:

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Rajgrodzie każdego roku przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego oraz analizuje potrzeby i zasoby. Diagnozę opracowano na podstawie analizy dokumentacji szkolnej, rozmów z uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły, spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasach oraz na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród społeczności szkolnej, wniosków z prac Zespołu Programu Wychowawczo -Profilaktycznego oraz rekomendacji do pracy w bieżącym roku szkolnym.

Bardzo ważnym elementem diagnozy było określenie zagrożeń występujących w szkole. Wyniki przeprowadzonego badania mogą wskazywać na to, iż nie wszystkie badane grupy podobnie widzą występujące w szkole potencjalne zagrożenia.

Wyniki diagnozy i ewaluacji dotychczasowego programu wskazują na następujące **czynniki chroniące** występujące w szkole:

- zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie, nie doświadczają oni przemocy rówieśniczej,
- relacje z rówieśnikami są oceniane przez uczniów bardzo wysoko,
- poziom relacji rodzinnych uczniowie oceniają bardzo dobrze, rodzice interesują się ich życiem szkolnym oraz wspierają emocjonalnie,
- uczniowie bardzo wysoko oceniają stan swojego zdrowia fizycznego,
- zdecydowana większość deklaruje, że nigdy nie paliła papierosów, nie piła alkoholu oraz nie zażywała narkotyków ani innych substancji,

- uczniowie oceniają bardzo wysoko poziom swoich umiejętności społecznych,
- dość duża grupa uczniów ma określone cele na przyszłość,
- duża grupa uczniów wykazuje pozytywną postawę wobec szkoły i nauki,
- rodzice mają bardzo dobre relacje ze swoimi dziećmi, spędzają z nimi czas wolny, rozmawiają na temat problemów i sukcesów szkolnych,
- większość rodziców uważa szkołę za miejsce przyjazne i bezpieczne, poziom komunikacji ze szkołą rodzice również oceniają bardzo dobrze, angażują się w życie szkoły, uczestniczą w zebraniach, uważają, że szkoła ich wspiera w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych,
- rodzice określają stan zdrowia psychicznego swoich dzieci jako bardzo dobry, ich dzieci mają dostęp do wsparcia emocjonalnego,
- większość rodziców uważa, że ich dziecko jest w szkole akceptowane i dowartościowane,
- dość duża grupa rodziców ocenia poziom samooceny swoich dzieci jako bardzo wysoki,
- według rodziców dzieci mają w większości jasno określone cele na przyszłość,
- rodzice uważają, iż dzieci w większości wyrażają chęć do nauki,
- wszyscy rodzice deklarują, że ich dzieci nie mają kontaktu z papierosami, alkoholem, narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi,
- uczniowie angażują się w działania i inicjatywy podejmowane na rzecz szkoły,
- wielu uczniów wykazuje dużą wrażliwość społeczną, angażując się w działania o charakterze wolontaryjnym,
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy przez wprowadzenie i stosowanie właściwych w tym zakresie procedur, a także eliminowanie negatywnych relacji między uczniami,
- nauczyciele stosują różnorodne metody i formy pracy,
- stosowanie narzędzi TIK na lekcjach zwiększają motywację i zainteresowanie ucznia danym przedmiotem,

- uczniowie w większości wiedzą do kogo mogą się zwrócić o pomoc w wypadku sytuacji kryzysowych. Najczęściej wybierają rodziców/opiekunów prawnych, kolegów, wychowawcę.

Wyłoniono następujące obszary problemowe, na podstawie wyodrębnionych **czynników ryzyka**:

- brak poczucia bezpieczeństwa wśród części uczniów,
- występowanie przemocy rówieśniczej (wzywiska, wyśmiewanie, przezywanie, zaczepianie, kopanie, bicie, wulgarny język),
- większość uczniów odczuwa stres związany ze szkołą,
- w porównaniu do roku ubiegłego roku, zwiększyła się ilość uczniów deklarujących kontakt z papierosami i alkoholem,
- część uczniów odczuwa niską motywację do nauki – zaobserwowany brak odpowiedniego zaangażowania w proces uczenia się u poszczególnych uczniów,
- coraz bardziej zauważalne jest wśród uczniów nadużywanie multimediów,
- część uczniów ma nadal trudności z wyborem kierunków dalszej edukacji,
- bezradność wychowawcza rodziców – część rodziców nie posiada odpowiednich umiejętności wychowawczych, koniecznych do prawidłowego pokierowania rozwojem, zwłaszcza psychicznym i emocjonalnym dziecka.

W następujących obszarach należy wobec tego zintensyfikować działalność wychowawczo - profilaktyczną szkoły. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na tematykę wskazaną w ankietach jako potrzebną do realizacji.

Uczniowie:

- kultura osobista, zasady dobrego wychowania,
- cyberprzemoc,
- szkodliwość używek,
- uzależnienia,
- radzenie sobie ze stresem i hejtem,
- trudności w relacjach rówieśniczych,

- radzenie sobie z przemocą, jej konsekwencje,
- trudności z panowaniem nad emocjami,
- udzielanie pierwszej pomocy.

Rodzice:

- zachowania ryzykowne dzieci (internet),
- jak rozmawiać z nastolatkami w celu wsparcia ich w trudnym okresie dojrzewania,
- negatywny wpływ używek na zdrowie dzieci.

Plan działań wychowawczo-profilaktycznych:

ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
SFERA INTELKTUALNA I EMOCJONALNA (PSYCHICZNA)			
Integracja i reintegracja zespołu klasowego, adaptacja nowych uczniów w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ udział w uroczystościach klasowych i szkolnych, ➤ udział w wycieczkach, ➤ udział w grach i zabawach integracyjnych, ➤ wspólne wykonywanie gazetek klasowych. 	wychowawcy	w trakcie roku szkolnego
Rozwijanie kompetencji i umiejętności uczniów wpływających na ich wszechstronny rozwój.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ realizacja projektów edukacyjno-wychowawczych: <ul style="list-style-type: none"> - „Lekturki spod chmurki”, - „Młody przyrodnik”, - „Kreatywne prace plastyczne”, - „Bajki pomagajki”, 	wychowawcy klas I-III	w trakcie roku szkolnego

	<ul style="list-style-type: none"> - „Zakoduj bajkę”, - „Sztuka. Skąd artyści biorą swoje inspiracje”, - „Dlaczego nasze kości są twarde?”. 		
Rozpoznawanie i rozwijanie możliwości, zainteresowań i zdolności uczniów. Rozwijanie czytelnictwa.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przeprowadzanie w klasach diagnoz wstępnych lub końcowych, egzaminów próbnych siódmo i ósmoklasistów, obserwacje uczniów podczas bieżącej pracy, ➤ udział uczniów w konkursach wewnętrznych i zewnętrznych: <ul style="list-style-type: none"> - „Wojewódzkie Konkursy Przedmiotowe”, - „Olimpus”, - „Kangur Matematyczny”, - „Szkolny Konkurs Tabliczki Mnożenia”, - „Szkolny Konkurs Poezji Patriotycznej”, - „Bożonarodzeniowy Konkurs Plastyczno-Techniczny”, - „Patron Roku” – gminny konkurs historyczny, - „Mistrz Pięknego Czytania” dla klas I-III, - konkurs biblijny, ➤ organizowanie akcji promujących czytelnictwo „Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania” dla klas I-III, ➤ „Rajgrodzkie czytanie” poświęcone lokalnej twórczyni Stefanii Matysiewicz, ➤ przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, ➤ prezentowanie talentów na forum szkoły. 	nauczyciele bibliotekarz	w trakcie roku szkolnego
Wspomaganie rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych z uwzględnieniem	<ul style="list-style-type: none"> ➤ indywidualizacja działań edukacyjnych i wychowawczych przez dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych ucznia, 	wszyscy nauczyciele pedagog	w trakcie roku szkolnego

<p>ich indywidualnych potrzeb i możliwości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, rodzicami uczniów poprzez sporządzanie opinii o uczniach, w celu skierowania dziecka na badania, ➤ przestrzeganie zaleceń zawartych w opiniach/orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej, ➤ zapewnienie dodatkowej opieki i pomocy poprzez udział w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych, logopedycznych, dydaktyczno-wyrównawczych, ➤ dobór odpowiednich metod i form pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 		
<p>Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień. Planowanie przyszłości i przyszłej kariery zawodowej.</p>	<p>Wyposażenie uczniów w wiedzę z zakresu orientacji zawodowej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spotkania z doradcą zawodowym, grupowe i indywidualne, ➤ udział w spotkaniach z przedstawicielami szkół średnich, ➤ udział w "Dniach otwartych" organizowanych przez szkoły średnie, ➤ umieszczanie na tablicy informacyjnej ofert szkół, ➤ prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, dotyczących rozpoznawania własnych zasobów (zainteresowań, zdolności, kompetencji, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia) oraz określaniu aspiracji i potrzeb w zakresie własnego rozwoju, 	<p>doradca zawodowy dyrekcja nauczyciele wychowawcy pedagog</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie godzin z wychowawcą umożliwiającą uczniom autodiagnozę ich indywidualnych stylów uczenia się, umiejętności zarządzania czasem. 		
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i jej wyników.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje wychowawcze, ➤ wyróżnienia z nagrodami za najwyższą średnią i najlepszą frekwencję. 	wychowawcy	w trakcie roku szkolnego
Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce oraz praktyczne sposoby zarządzania czasem. 	wychowawcy	w trakcie roku szkolnego
Poznanie własnej sfery uczuciowej, uczenie się umiejętności okazywania uczuć i kierowania emocjami.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uczenie rozpoznawania i nazywania swoich własnych uczuć i emocji, ➤ umożliwianie uczniom ekspresji emocji w pracach plastycznych, literackich, aktywności muzycznej, spektaklach teatralnych, ➤ organizowanie warsztatów profilaktycznych „Porozmawiajmy o emocjach”, ➤ zwrócenie uwagi na rozróżnienie zachowania uległego, asertywnego i agresywnego, ➤ wyrabianie umiejętności panowania nad negatywnymi emocjami. 	pedagog wychowawcy Centrum Profilaktyki ETAP	w trakcie roku szkolnego
Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przeprowadzenie lekcji informatyki na temat cyberprzemocy oraz bezpieczeństwa danych w sieci, ➤ spotkanie z policją i omówienie zjawiska cyberprzemocy, ➤ współpraca z rodzicami, psychoedukacja rodziców w zakresie bezpiecznego stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych przez dzieci – wykład „Agresja i przemoc w sieci. Media społecznościowe i ich wpływ a rozwój zainteresowań dziecka”. 	pedagog nauczyciel informatyki przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji	w trakcie roku szkolnego

<p>Kształtowanie postaw asertywnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ćwiczenia praktyczne mające na celu kształcenie umiejętności odmawiania, ➤ zajęcia z wychowawcą na temat asertywności, ➤ warsztaty profilaktyczne „Asertywność”, ➤ modelowanie zachowań poprzez przykład dorosłych. 	<p>nauczyciele wychowawcy Centrum Profilaktyki ETAP</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Pogłębianie i wzmacnianie naturalnych systemów wsparcia: koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie i uczciwość.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ integrowanie zespołów klasowych, ➤ tworzenie kontraktów klasowych, ➤ zajęcia z wychowawcą, ➤ przedsięwzięcia klasowe i szkolne ➤ angażowanie uczniów do udziału w samopomocy koleżeńskiej. 	<p>wychowawcy nauczyciele pedagog</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, adekwatnej samooceny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umożliwienie uczniom doświadczenia sukcesu poprzez indywidualizację wymagań, stosowanie metod aktywizujących podczas lekcji, eksponowanie prac uczniów, ➤ prowadzenie zajęć podczas godzin z wychowawcą na temat samooceny, mocnych stron uczniów. 	<p>wychowawcy nauczyciele pedagog</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Zadbanie o poczucie bezpieczeństwa, w tym w sytuacjach kryzysowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ realizacja Standardów Ochrony Małoletnich, ➤ dyżury nauczycieli na korytarzach, ➤ przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły, ➤ zajęcia dla uczniów z przedstawicielami straży pożarnej „Bezpieczny dom” i „Bezpiecznie na dworze”, ➤ spotkanie uczniów klas 1-3 z przedstawicielami policji „Bezpieczna droga do szkoły”, ➤ przestrzeganie zasad BHP na terenie całej szkoły, ➤ zwracanie uwagi na bezpieczeństwo poruszania się po drodze poprzez prowadzenie zajęć 	<p>Dyrektor we współpracy z Komendą Powiatową Straży Pożarnej wychowawcy nauczyciele pedagog Komenda Powiatowa Policji</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>

	<p>wychowania komunikacyjnego oraz przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zajęcia z pierwszej pomocy przedmedycznej, ➤ prowadzenie zajęć podczas godzin z wychowawcą na temat agresji, przemocy, ich rodzajów i konsekwencji, umiejętności reagowania w sytuacjach agresji i przemocy, zwracania się o pomoc ➤ skuteczne zachowania osób dorosłych w szkole w sytuacjach wystąpienia agresji i przemocy (działania interwencyjne wobec sprawców agresji/ przemocy, indywidualne poradnictwo psychologiczne, otoczenie opieką osób poszkodowanych), ➤ zajęcia ze specjalistami policji na temat przemocy rówieśniczej, ➤ zajęcia przedmiotowe z EDB. 		
Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zajęcia podczas godzin z wychowawcą, ➤ obniżanie u uczniów napięcia spowodowanego stresem (rozmowy indywidualne z uczniami, stosowanie technik relaksacyjnych podczas lekcji), zapoznanie uczniów z technikami relaksacyjnymi, ➤ warsztaty profilaktyczne „Stres – jak sobie z nim radzić?”, ➤ tworzenie bezpiecznej, życzliwej atmosfery w szkole, wspieranie uczniów, stosowanie jasnych dla uczniów zasad oceniania i postępowania w sytuacjach problemowych. 	wychowawcy nauczyciele pedagog Centrum Profilaktyki ETAP	w trakcie roku szkolnego
Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami, ➤ ustalenie zakresu dalszych działań, ➤ dalsze postępowanie wg ustaleń. 	wychowawcy pedagog	w trakcie roku szkolnego

<p>Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych: <ul style="list-style-type: none"> - udział w obchodach rocznicy bitwy pod Osowymi Grzędami, - Dzień Niepodległości, - Dzień Patrona Szkoły, ➤ lekcje historii i wychowawcze na temat patriotyzmu oraz Powstania Warszawskiego, ➤ udział szkoły w kampanii upamiętniającej bohaterów Powstania Warszawskiego – „Bohater On”. 	<p>nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania, wychowawcy</p>	<p>zgodnie z kalendarzem uroczystości</p>
<p>Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu i kraju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wycieczki, ➤ wyjazdy na teatryki, ➤ tematyczne lekcje wychowawcze. 	<p>wychowawcy</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Kształtowanie kompetencji kadry pedagogicznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ samodoskonalenie i rozwój warsztatu pracy nauczycieli poprzez udział w różnorodnych formach doskonalenia, ➤ doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym, adekwatnie do zaistniałych potrzeb, ➤ wymiana doświadczeń i dzielenie się wiedzą, ➤ organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych. 	<p>dyrektor wszyscy nauczyciele</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>SFERA FIZYCZNA</p>			
<p>Promowanie zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uwrażliwianie rodziców na postrzeganie zdrowego sposobu odżywiania się: wyposażenie dzieci w drugie śniadanie, 	<p>opiekun świetlicy nauczyciele biologii i</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>

	<p>ograniczenie spożywania produktów wysokokalorycznych oraz podkreślanie roli ruchu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ udział szkoły w „Programie dla szkół”, ➤ zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka, ➤ udział uczniów w fluoryzacji zębów, współpraca z pielęgniarką w zakresie opieki zdrowotnej uczniów, ➤ spotkanie uczniów z lekarzem/dietetykiem dotyczące znaczenia zdrowej diety w życiu codziennym i jej wpływ na prawidłowy rozwój. 	<p>wychowania fizycznego lekarz/pielęgniarka z NZOZ „Medicus”</p>	
<p>Profilaktyka chorób.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ realizacja programów profilaktycznych: <ul style="list-style-type: none"> - „Podstępne WZW”, - „Znamię. Znam je!” ➤ pedagogizacja rodziców w celu zapobiegania i leczenia wszawicy, ➤ rozpowszechnienie informacji nt. szczepień przeciwko HPV. 	<p>wychowawcy Sanepid Grajewo</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Propagowanie walki z nałogami i przeciwdziałanie uzależnieniom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podejmowanie działań profilaktycznych na poziomie klasy na godzinach wychowawczych, ➤ warsztaty profilaktyczne „Uzależnienia – jak ich uniknąć?” ➤ spotkanie informacyjno-profilaktyczne z przedstawicielami Komendy Policji nt. uzależnień, ➤ realizacja zajęć na temat uzależnień behawioralnych (uzależnienia od komputera, fonoholizmu). 	<p>wychowawcy Centrum Profilaktyki ETAP Komenda Powiatowa Policji</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>

<p>Upowszechnianie wiedzy ekologicznej oraz kształtowanie właściwych postaw wobec problemów ochrony środowiska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ udział uczniów w akcji „Sprzątanie świata”, ➤ organizowanie Dnia Ziemi, ➤ realizacja tematyki ekologicznej na lekcjach przyrody, biologii, geografii i edukacji przyrodniczej. 	<p>wychowawcy kl. V i VII nauczyciele biologii, przyrody, geografii, edukacji zintegrowanej</p>	<p>wrzesień według rozkładu materiału przedmiotów</p>
<p>SFERA SPOŁECZNA</p>			
<p>Rozwijanie umiejętności wypełniania ról społecznych (w tym roli ucznia).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przypomnienie uczniom zapisów statutu szkoły i regulaminów szkolnych, szczególnie w zakresie praw i obowiązków ucznia, zasad i norm zachowania obowiązujących w szkole, a także zasad bezpiecznego zachowania w drodze do szkoły; ustalenie zasad grupowych w klasach szkolnych (kontrakty klasowe), ➤ systematyczne monitorowanie frekwencji ucznia, podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji uchylania się przez ucznia od realizacji obowiązku szkolnego, współpraca z rodzicami w zakresie kontroli realizacji obowiązku szkolnego, ➤ realizowanie programu przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie. 	<p>wychowawcy pedagog nauczyciel wdzw</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>

<p>Rozwijanie różnych form samorządności, przygotowanie do pełnienia ról społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zorganizowanie wyborów do poszczególnych ogniw samorządu uczniowskiego, ➤ uczenie pełnienia określonych ról społecznych w szkole np. gospodarz klasy itp. ➤ rozwijanie współpracy samorządów klasowych z nauczycielami, dyrekcją, rodzicami w zakresie organizowania imprez, rozwiązywaniu problemów, wymiany doświadczeń itp. 	<p>wychowawcy opiekun samorządu samorząd szkolny</p>	<p>wrzesień w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ warsztaty profilaktyczne z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania, ➤ lekcje wychowawcze, ➤ pogadanki na temat sposobów rozwiązywania sytuacji konfliktowych. 	<p>wychowawcy Centrum Profilaktyki ETAP</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Doskonalenie kultury bycia. Ukazywanie prawidłowych zasad savoir-vivru. Troska o kulturę słowa, stroju, zachowania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zajęcia z wychowawcą na temat zasad dobrego wychowania, ➤ prawidłowe zachowanie w trakcie uroczystości szkolnych oraz poza szkołą. 	<p>wychowawcy</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Kształtowanie wrażliwości i niesienie bezinteresownej pomocy-szerzenie idei wolontariatu. Kształtowanie szacunku do ludzi i zwierząt, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ działalność charytatywna, wolontariat szkolny: <ul style="list-style-type: none"> - „Pomoc dla powodzian” – zbiórka produktów w lokalnym supermarkecie, - akcja charytatywna „Kup śniadanie w naszej szkole”, - zbiórka karmy dla schroniska „Sonieczkowo”. 	<p>opiekun wolontariatu szkolni wolontariusze</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>

<p>Poszanowanie tradycji, symboli narodowych, religijnych, i szkolnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizowanie okolicznościowych uroczystości szkolnych, ➤ udział społeczności szkolnej w uroczystościach państwowych organizowanych na terenie szkoły i gminy, ➤ przeprowadzenie zajęć na lekcjach wychowawczych na temat symboli narodowych, powinności obywatelskich itp. ➤ uroczyste obchody dnia patrona szkoły, ➤ uroczyste ślubowanie klas pierwszych, ➤ kultywowanie tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia, Wielkanocnymi. 	<p>samorząd szkolny wychowawcy nauczyciele</p>	<p>według harmonogramu uroczystości i świąt</p>
---	--	--	---

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora.

Opracowanie programu: Anita Smokowska, Anna Sobocińska

Program wychowawczo-profilaktyczny zgodnie z art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Rajgrodzie w dniu 30 września 2024 r.